

ترغیب به سندگریزی با افزایش حق‌التحریر اسناد رسمی

گزارش «جوان» از تعارض منافع در سازمان ثبت که به جای اجرای عدالت برای دفاتر اسناد رسمی، هزینه‌ها را برگردن مردم انداخته است

گزارش یک رضاعلیبور

یکی از بخش‌های فصل نظام مدیریت، اجرای برنامه تحول «در سند اخیر تحول و تعالی قوه قضائیه» کار گروه تعرفه‌گذاری خدمات قوه قضائیه به منظور بررسی جامع تعرفه‌های مربوط به خدمات حقوقی، ثبتی و ارائه پیشنهاد به رئیس قوه قضائیه برای تغییر سالانه آنهاست، اتفاقی که اکنون در مورد تعرفه حق‌التحریر دفاتر اسناد رسمی توسط سازمان ثبت و کانون سردفتران در حال پیگیری است. هر چند در شرایط تورم فعلی کشور موضوع افزایش تعرفه‌های حق‌التحریر نیز خیلی دور از ذهن نیست، اما واقعیت این است که در نبود عدالت در توزیع اسناد رسمی، دفاتر کم‌درآمد اسناد رسمی اکنون تبدیل به دستاویزی برای افزایش در آمد دفاتر پر در آمد شده‌اند.

■ ■ ■

هم‌زمان با انتصاب حجت‌الاسلام خلیلی به سمت معاون اول قوه قضائیه، خندانی رئیس کانون سردفتران و دفتریاران با وی دیدار داشت و یکی از مسائلی که در این دیدار از حجت‌الاسلام خلیلی مورد مطالبه قرار گرفت، بحث افزایش تعرفه حق‌التحریر دفاتر اسناد رسمی بود. معاون اول قوه قضائیه در این دیدار با اشاره به جایگاه دفاتر اسناد رسمی در مورد افزایش تعرفه‌ها تأکید کرد: قطعاً بررسی کارشناسی در این خصوص انجام خواهد شد و بنا بر این است که تمامی کارها به سرعت و بدون اتلاف وقت انجام شود.

وی همچنین با اشاره به اینکه به تازگی به عنوان معاون اول قوه قضائیه منصوب شده‌است، اظهار داشت: نیاز به زمان برای بررسی بسیاری از امور خواهد بود تا در آینده همه چیز با نظم و وفق قانون جلو برود. مدت‌اندکی بعد از این دیدار سخنگوی شورای عالی کانون‌ها و جوامع سردفتری کشور با تأکید بر اینکه تعدیل حق‌التحریر دفاتر اسناد رسمی مراحل نهایی خود اِسیری می‌کند، اظهار کرد: شخصاً شاهد پیگیری‌ها هستم، بنابراین صبر می‌کنیم تا ان‌شاءالله این مشکل نیز با درایت مسئولان مرتفع شود.

حق‌التحریر دفاتر اسناد رسمی در حقیقت، حق‌الزحمه تنظیم سند در دفاتر اسناد رسمی است که پس از تنظیم سند در یافت می‌شود. ماده ۵۴قانون دفاتر اسناد رسمی مصوب ۱۳۵۴ و اصلاحی ۱۳۷۲ میزان حق‌التحریر را طبق تعرفه تعیین شده وزارت دادگستری اعلام کرده که باید هر چهار سال یکبار مورد بررسی مجدد قرار گیرد و در صورت اقتضا در آن تجدیدنظر شود. همین مسئله تجدیدنظر در هزینه حق‌التحریر است که این روزها مورد مطالبه زیاد کانون سردفتران و دفتریاران قرار گرفته است. هر چند که مشخص است وضعیت تورم در سال ۵۴ با وضعیت الان متفاوت بوده و طبیعتاً اگر بخواهد وضعیت امروز مورد توجه قرار بگیرد باید مثلاً هر دو سال یکبار این افزایش تعرفه انجام شود، ولی در محبت حق‌التحریر مسئله دیگری نیز وجود دارد. متأسفانه در اصلاحیه آیین‌نامه قانون دفاتر که سال ۱۴۰۰ به تصویب رسید، قرار شد به جای چهار سال هر سال میزان حق‌التحریر را به میزان تورم افزایش دهند.

■ **ملزومات افزایش حق‌التحریر**

هر چند که این حق سردفتران است که به نسبت تورم افزایش حق‌التحریر نیز اتفاق بیفتد، ولی مقدمات و ملزوماتی در این افزایش تعرفه باید مورد توجه قرار بگیرد؛ اولاً در حالی مسئولان صنفی برای افزایش فوری تعرفه‌ها، در آمد بسیار پایین برخی از دفاتر اسناد رسمی را به عنوان دلیل اعلام می‌کنند که سالیان سال است در پاسخ به خواسته شفاف شدن

درآمدها سکوت کرده‌اند و اجازه نداده‌اند مشخص شود چند دهک و چند درصد از سردفتران زیر خط فقر درآمدی هستند که این افراد مدعی هستند خیلی از سردفتران گرفتار آن شده‌اند تا مشخص شود نیاز واقعی به افزایش چقدر است.

■ **تأثیر تقسیم اسناد بر درآمد سردفتران**

ادعای می‌شود حتی اگر طبق مصوبه سال ۱۳۵۶ هیئت وزیران اسناد مشمول از جمله اسناد ادارات و بانک‌های دولتی، شهرداری‌ها، اجرائیه‌های دادگستری و نهادهای دولتی دیگری بین دفاتر اسناد رسمی تقسیم شوند تعداد آنها آنقدر نخواهد بود که تکاپوی درآمد مکفی همه دفاتر را بدهد. در سال ۱۳۹۹ با تعیین قانون سقف درآمد تلاش شد تا تعداد سردفتران کم‌درآمد کاهش پیدا کند، ولی هنوز اسناد رسمی وجود دارد، ولی طی این سال‌ها دارد، مسئله‌ای که اگر به درستی انجام شود نیاز به مقدار و همچنین دفعات افزایش تعرفه حق‌التحریر به شدت کاهش پیدا خواهد.

■ **دیده‌های بی‌قانون در تقسیم اسناد**

در بحث تقسیم اسناد دهه‌هاست که بی‌قانونی و بی‌عدالتی در جریان است. در حالی که از سال ۱۳۵۶ مصوبه هیئت دولت برای تقسیم اسناد دولتی بین دفاتر اسناد رسمی وجود دارد، ولی طی این سال‌ها در هیچ جایی گزارشی در مورد تقسیم این اسناد ارائه نشده است. حتی اینکه مصوبه تقسیم اسناد بعد از

تذیک به ۲۷ سال تبدیل به قانون نشده نیز به خودی خود می‌تواند موضوعی قابل توجه باشد. در حالی که

از مسئولان توزیع اسناد یعنی ادارات دولتی، بانک‌ها و شهرداری‌های به خوبی می‌دانند که تقسیم اسناد محل لغزشگاه است و کسانی که انتخاب می‌شوند باید افرادی به دور از زد و بند یا رشوه باشند تا مبادا با توزیع اسناد بین برخی از دفاتر خاص شائبه رانت یا شبکه‌سازی به وجود بیاید و این نشان می‌دهد موضوع تقسیم اسناد چقدر می‌تواند مشکل‌ساز باشد که البته اخبار بسیاری نیز در خصوص این موارد منتشر شده است.

از سوی دیگر این تقسیم نشدن اسناد دولتی در میان دفاتر اسناد رسمی در مورد سردفتران نیز مسئله ایجاد کرده و سالیان سال است که عدم توزیع عادلانه اسناد موجب شده بخش اندکی از دفاتر اسناد، اسناد بسیار زیاد دولتی داشته باشند و بخش زیادی از دفاتر اسناد رسمی تعداد بسیار کمی از اسناد دولتی را ثبت کنند که این مسئله مورد اعتراض قرار گرفته است. مثلاً اینکه طی یک‌دهه در یک شهر دو یا سه دفترخانه تمام اسناد چند بانک یا چند اداره که در آن شهر را تنظیم کنند عملاً رانتی است که درآمد نجومی را برای آنها رقم می‌زند و از طرف دیگر عملاً بخش قابل توجهی از دفاتر دیگر را از درآمدهای موجود محروم می‌کند.

■ **ضرورت تصویب تقسیم اسناد در مجلس**

با توجه به آنچه در بالا گفته شد در اینجا این سؤال مطرح می‌شود که چرا با وجود اینکه ۲۷سال از مصوبه هیئت دولت گذشته هنوز این مصوبه تبدیل به قانون نشده است؟! ضرورت قانون شدن این مصوبه در آنجا خود را نشان می‌دهد که در شرایطی که مصوبه هیئت دولت ضمانت اجرایی قوی ندارد و به همین دلیل نیز تا الان اجرایی نشده، قانون مصوب مجلس از ضمانت اجرایی بیشتری برخوردار است و می‌تواند مسئله عدم شفافیت تقسیم اسناد را برطرف کند و برای بی‌عدالتی‌ها و بی‌قانونی‌هایی که استمرار پیدا کرده است، چاره‌اندیشی کند. مشخص است که با تبدیل به قانون شدن مصوبه، ضمن ضمانت اجرای درستی که می‌تواند داشته باشد، حتی امکان تعمیم آن به سایر ادارات و بانک‌های خصوصی نیز وجود دارد و همه اینها در حالی است که بیش از ۱۵ سال

بحث اسناد رسمی مربوط به سال ۱۳۵۶ و زمان طاغوت است و با گذشت ۴۷ سال از این مصوبه نه تنها تبدیل به قانون نشده، بلکه با مقاومت‌هایی از طرف کسانی مواجه هستیم که ذی‌فای هستند. ذی‌نفعانی که البته هم در طرف مرجع انجام اسناد

که دفاتر اسناد رسمی باشند و هم در طرف توزیع اسناد هستند.

گفتنی است، این موضوع توزیع اسناد نه تنها توسط سازمانه‌های جدیدی که سازمان ثبت و کانون سردفتران در حال راهاندازی آن هستند قابل انجام است، بلکه اتفاقاً توسط سامانه‌های قبلی نیز قابل انجام بود، ولی متأسفانه عزمی در میان مسئولینی که این سامانه‌ها را معرفی می‌کنند یا بخشنامه‌های صادر می‌شود، مشاهده نمی‌شود و حتی در مورد این مسئله صحبت از راهکارهای جدید نیز در میان نیست. حتی با وجود اینکه مثلاً گفته شده متقاضیان ثبت اسناد با کمک هوش مصنوعی می‌توانند در سکوی کاتب که اخیراً راهاندازی شده است به شکل غیرحضوری مورد پذیرش قرار گیرند، چون به نظر نمی‌رسد که دغدغه اساسی مسئولان سازمان ثبت و کانون سردفتران بحث عدالت و توزیع درآمدی با مراعات سردفتران ضعیف باشد در این سامانه نیز این مسئله اجرایی شود.

این پدیده‌ای از آنجاستشت می‌گیرد که حتی امروز هم اصلاح‌نیازی به اینکه نرم‌افزار یا سکوی جدیدی برای توزیع درآمد بین سردفتران اتفاق بیفتد، نیست و بعد از اینکه سامانه ثبت الکترونیک اسناد رسمی در سال ۹۲ راهاندازی شد، مدیرکل سابق ثبت اسناد و رجستران رضوی با توجه به بی‌عدالتی که در توزیع درآمد دیده بود، طی نامه‌ای به اداره کل امور اسناد و سردفتران تهران درخواست کرد از این سامانه برای توزیع عادلانه اسناد استفاده شود که در جواب به شکل رسمی پاسخ گرفت، یکی از مباحثی که در

اصلاح قانون اسناد مورد بررسی قرار خواهد گرفت همین بحث تقسیم اسناد از طریق سامانه ثبت اسناد الکترونیک اسناد است، ولی متأسفانه بعد از ۱۱ سال از راهاندازی این سامانه به منظور تقسیم اسناد از این سامانه استفاده نمی‌شود و با کم‌کاری یا قصور مسئولان در بحث آمادگی مواجه هستیم تا مشخص نشود مثلاً در کلاتشهر تهران یا هر شهر دیگری به عنوان نمونه یک بانک دولتی مانند سپه چه تعداد سند دارد و چند درصد از این اسناد بین چند دفتر اسناد رسمی توزیع شده است.

در شرایطی عالی و در حالی که در برخی از دفاتر بحث درآمدهای حداقلی مطرح می‌شوداز طرف دیگر صحبت در مورد درآمد ماهانه چندصد میلیون تومانی برخی از دفاتر است. با وجود بی‌توجهی به بحث تقسیم اسناد و همچنین کافی نبودن نظارت این زمینه فراهم شده تا موضوع دور زدن سقف درآمد نیز با سختی کمی قابل انجام باشد و افرادی که درآمدهای بیشتری از سقف داشته‌اند، بتوانند به کسب این نوع از درآمدها ادامه دهند. از سال ۹۶ که سقف‌گذاری شروع شد، اخبار دور زدن آن نیز منتشر و اکنون نه تنها این نوع اخبار عادی شده، بلکه روش‌های مختلفی نیز در حال انجام است. اینها مواردی است که باید مورد بازرسی قرار گیرد، ولی با توجه به اینکه تعداد بازرسان کم و تعداد دفاتر زیاد است، به خوبی نظارت انجام نمی‌شود، هر چند اگر از سامانه‌های ثبتی یا سامانه کاتب که جدیداً ارائه شده به درستی استفاده شود و این ارائه وجود داشته باشد که جلوی دور زدن اسناد رسمی گرفته شود به نظر می‌رسد می‌توان جلوی دور زدن نظام تعرفه‌گذاری و سقف درآمدی را گرفت، ولی این نیاز به اراده مسئولان دارد، اما در شرایطی که مقرره نانوشتته‌ای از سازمان ثبت وجود دارد که در شهرهایی که ۷۰درصد دفاتر به سقف درآمدی برسند سقف دوباره باز می‌شود، این مسئله نیز هنوز اجرایی نشده است.

از دانش به

صادق پارسا

این است «دختر آرمانی» ایران!

شاداب، خندان و امیدوار! این واقعیت دختران ایران است، از دیروز تا امروز و فردا، و رای همه آنچه رسانه‌های پروژه‌بگیر و کارفرمایذیر مدام پمپاژ می‌کنند، دختران و زنان این مرز و بوم قرن‌هاست که نسل‌پرورند و تمدن‌ساز. درست به همین دلیل است که غرب و شرق فکری، مدام تلاش می‌کنند رشته‌های دختران و زنان ایران را پنبه کنند، اما نتوانسته و نمی‌توانند.

این الگوی سوم که نوپایی خود را طی کرده است، اکنون استوارتر از هر زمان دیگری طی طریق می‌کند، تشخیص یافته و راهبر شده است، چه در علم و دانش بنیان، چه در ورزش و اقتصاد و چه در اجتماع و سیاست.

دختر ایرانی، بالنده و درخشان است.

خانواده ایرانی مدیون این دختران و زنان است. در بزنگاه‌ها، اثرگذاری جامعه زنان مسلمان ایرانی بیشتر رخ‌نمایی می‌کند. از دفاع مقدس گرفته تا کرونا و حتی آشوب‌ها؛ حرف اول و آخر را همین دخترانی می‌زنند که اغیار آنها را محصور در سو-جنش‌های خیابانی می‌خواهند، اما فریختگی زنان ما اب پاکی را روی دست همه ریخته است. معلوم است که این سرزندگی، حسادت‌ها را برمی‌انگیزاند.

اول از همه آنهایی که به گرد دختران ما نمی‌رسند صفتندی می‌کنند اما بلکه بتوانند دختران و زنان ایرانی را زمین‌گیر کنند، اما زهی خیال باطل! پس از آن، فکرهای پلید و منجمدی که نسخه‌های منسوخ شده را نشخوار می‌کنند، مترصد به دام انداختن دختران ما هستند، اما باز هم زهی خیال باطل!

خلاصه که فردا، روز دختر است. روز همه این دخترانی که دیگری بی‌هیچ حرف و حدیثی الگو شده‌اند، رئیس‌جمهور روز گذشته در مراسم «دختر آرمانی» به پاسداشت همین دختران و زنان حضور یافت و سخنرانی کرد. رئیس‌با تأکید بر اینکه دختران صاحبان اندیشه فردا هستند، بیان کرد: ما نگاه مغرب‌زمین را در مورد زن و دختر نمی‌پذیریم. زیرا یک نگاه ایزاری است، آن‌گاهی که می‌خواهد زن را از جامعه و نقش‌آفرینی جدا کند را هم نمی‌پسندیم. زیرا منزوی کردن زنان را قبول نداریم.

رئیس‌خاطر نشان کرد: امروز فقط به شکل نمادین روز دختر نامگذاری شده و باید همه روزها، هفته‌ها و ماهه‌ها را روز دختران بدانیم و قدردان زنان و دختران باشیم، همچنان که پیامبر، امامان و پیشروایان ما و شهدای عالیقدر ما اینگونه عمل کردند و باید ایشان را الگوی خود قرار دهیم.

رئیس‌جمهور با اظهار امیدواری نسبت به اینکه کشوری که به نام قرآن و دین و به نام حضرت فاطمه معصومه تلاش کرده در چرم دین را برافرازد، بتواند در عرصه‌های مختلف پیشرفت کند و آینده را به دست شما دختران و جوانان ایران اسلامی برافراختم رقم بزند، گفت: ما هم به عنوان دولت در خدمت شما هستیم و به خدمتگزاری به شما افتخار می‌کنیم.

نگریده

وزارت بهداشت:

محموله روغن آلوده به سموم

مجوز مصرف ندارد

مشاور امور فنی و سیاستگذاری اداره کل فرآورده‌های غذایی و آشامیدنی سازمان غذا و دارو گفت: محموله روغن آفتابگردان آلوده به سموم دفع آفات، از نظر سازمان غذا و دارو امکان ترخیص و مصرف ندارد. اخیراً انتشار خبری توزیع بیش از ۴۷ هزار تن روغن آلوده، مسوموم و تاریخ گذشته در برخی از رسانه‌ها، حاشیه‌هایی ایجاد کرده است. بر اساس اعلام برخی رسانه‌ها، با وجود تأکید صریح سازمان غذا و دارو مبنی بر مسومیت روغن‌ها به سموم کشاورزی و آفت‌کشا و تاریخ مصرف گذشته بودن روغن‌ها، دستور ترخیص بیش از ۴۷ هزار تن از آنها و توزیع در کشور، صادر شده‌است.

یوسف صادقیان، مشاور امور فنی و سیاستگذاری اداره کل فرآورده‌های غذایی و آشامیدنی سازمان غذا و دارو در گفت‌وگو تسنیم با بیان اینکه این میزان روغن خام آفتابگردان در سال ۱۴۰۰ وارد کشور شده‌است، اظهار کرد: معاونت غذا و داروی دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان نسبت به نمونه‌برداری و آنالیز این روغن در آن زمان اقدام کرده‌است که به دلیل مغایرت در باقی مانده سموم دفع آفات نباتی، این محموله نتوانست مجوز ترخیص اخذ کند.

وی افزود: وارد کننده این روغن درخواست نمونه‌برداری مجدد را ارائه کرد که با توجه به اینکه کالا، یک کالای استراتژیک بود سازمان غذا و دارو با این درخواست موافقت کرد که این آزمایشات مجدداً تکرار شد. سه مرحله نمونه‌برداری و پنج بار آزمایش انجام شد و در همه موارد نمونه‌برداری، عدم انطباق در باقی مانده سموم دفع آفات محرز شد.

مشاور امور فنی و سیاستگذاری اداره کل فرآورده‌های غذایی و آشامیدنی سازمان غذا و دارو بیان کرد: در همین راستا هم به صاحب کالا هم به معاونت غذا و داروی هرمزگان، عدم ترخیص و لزوم مرجوع کردن آن ابلاغ شد. این آزمایشات هم در آزمایشگاه‌های معاونت غذا و داروی هرمزگان و هم در آزمایشگاه مرجع سازمان غذا و دارو به عنوان معتبرترین آزمایشگاه کشوری در حوزه غذا انجام شده است، بنابراین اعلام می‌کنیم که این محموله روغن از نظر سازمان غذا و دارو امکان ترخیص و مصرف ندارد و اقدامات قانونی نیز از سوی مرجع قضایی در دست اقدام است تا این کالا مرجوع شود.

خبر کوتاه

■ وزیر آموزش و پرورش گفت: اساتذمه صندوق ذخیره فرهنگیان اصلاح می‌شود. هم‌اکنون تبیی از سازمان بازرسی در صندوق مستقر شده که تاکنون سابقه نداشته است. ۲۷ سال از عمر صندوق ذخیره فرهنگیان می‌گذرد، اما چون خصوصی تلقی می‌شد، سازمان بازرسی به آن ورود نکرده است!

■ سازمان ثبت احوال کشور اعلام کرد: بر اساس آمار اولیه مرکز رصد جمعیت کشور پس از سه دهه، آمار طلاق در کشور کاهش‌ی شد.

■ معاون وزیر آموزش و پرورش گفت: از سال تحصیلی جدید، فوق‌برنامه مدارس غیردولتی ۴۰ درصد شهرداری است و شهریه هم براساس آیت‌هایی که با سازمان‌های نظارتی هماهنگ کردیم، تعیین می‌شود.

■ دبیر انجمن باروری و ناباروری ایران با بیان اینکه ۲۰درصد زوج‌های ایرانی در کشور ناباور هستند، گفت: حرارت موبایل، لپ‌تاپ و مداخلی مانند کار در نانوایی، جوشکاری و آجرپزی باعث ناباروری در مردان می‌شود.